

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingene.

Jytte Andersen (S):

Kristeligt Folkeparti spørger regeringen konkret, hvordan den vil nedbringe antallet af skilsmisser.

Man må sige, at selv om en skilsmisse aldrig som udgangspunkt er noget, et par stiler efter, og som sådan kan vurderes som en ulykke, skandale, tragedie eller skam, naturligvis afhængigt af det enkelte menneskes, børnenes eller familiernes opfattelse af begivenheden, så forekommer det Socialdemokratiet at være en meget kontant indgriben i privatsfæren og det enkelte menneskes frie vilje, hvis regeringen skulle ind og regulere antallet af skilsmisser, og det er faktisk det, der bliver spurgt om.

Spørgsmålet er vel også, hvor meget det er et privat anliggende, og hvor meget det er et offentligt anliggende. Balancen imellem individ og fællesskab er for mig at se et yderst interessant tema: Hvor meget skal staten blande sig, og hvornår skal den holde sig væk, hvor meget er stat, og hvor meget er privat?

Socialdemokratiets opfattelse er, at temaet, som Kristeligt Folkeparti i dag vil have Folketinget til at diskutere, faktisk er meget vigtigt. Er en skilsmisse en tragedie, som Kristeligt Folkeparti siger i sin begrundelse, eller er skilsmisse en naturlig del af vores moderne livsform?

Det findes der efter Socialdemokratiets opfattelse ikke noget entydigt svar på. Skilsmisse kan være en lykkelig udgang for begge på et problematisk samliv, men skilsmisse kan også være en tragedie følelsesmæssigt, statusmæssigt og økonomisk, og skilsmisse er for børn i mange tilfælde, ja, vel i de fleste tilfælde, en katastrofe med efterfølgende savn af den ene forælder, oftest faderen; ja, mange gange og yderst ulykkeligt bruges børn som katebald mellem to voksne, der ikke er sig deres ansvar over for børnene bevidst.

Men for mange børn vil en skilsmisse også være en frihed fra daglige skændier mellem far og mor, altså dem, de holder af, og hvor det gør ondt, når de skændes, eller måske frihed fra at opleve, at deres egne voksne, deres far og mor, slår hinanden, eller blot frihed fra et koldt samliv.

Det kan også være frihed fra psykisk pres, og det kan være frihed fra tæsk i nogle tilfælde,

som kan være overmåde hårdt for den 5-årige Anders, den 7-årige Pernille eller de 16-årige Daniel og Anna.

Det afgørende er, hvordan man håndterer skilsmissen, bodelingen, samkvemmet, og det er det, vi har regler for.

Det er heller ikke det eller dem, altså reglerne, Kristeligt Folkeparti har sat på dagsordenen i dag. Det er alene antallet, og om staten har en rolle at spille i forhold til antallet. Er 13.000 skilsmisser for meget eller for lidt? Og hvad med alle de såkaldte papirløse eller de registrerede partnerskaber?

Jeg har forstået, at formålet med forespørgslen fra Kristeligt Folkeparti er, hvorvidt vi skal have en offentlig finansieret parrådgivning eller ej. Og som det er blevet nævnt, så har vi gennem nogle år ganske væsentligt støttet ægteskabs- og parrådgivningen, og en mere permanent finansiering af dette må under alle omstændigheder henvises til at være et finanslovanliggende.

Jeg skal blot på Socialdemokratiets vegne tilkendegive, at vi ikke skal have staten til at blande sig i antallet af skilsmisser.

Det kan som nævnt være en lykkelig udgang på et problematisk og krisepræget eller koldt samliv. Det kan også være traumatisk, specielt for mange børn. Og her er der, som justitsministeren har omtalt, ganske væsentlige rådgivningsmuligheder. Ud over det, der ligger i privatsfæren af familie, venner, netværk, så findes der jo advokater, terapeuter, psykologer, præster og også en vis form for rådgivning i kommunerne.

For mig at se handler beslutningen om skilsmisse meget om den enkeltes ansvar for eget liv. Hvor meget skal vi bære? Hvor meget skal vi finde os i? Hvor meget skal vi lade os byde, før grænsen for selvværd, integritet og stolthed overtrædes? Det handler om ansvar for eget liv. Det handler om at være sig selv og sine handlinger bekendt og ikke ligge under for andres vurdering af opløsningen af parforholdet.

Jeg skal altså på Socialdemokratiets vegne tilkendegive, at vi meget gerne så, at familierne fik bedre mulighed for at holde sammen, hvis det er det, der er det rigtige. Men den offentlige involvering ligger efter vores opfattelse primært der, hvor børn kommer i klemme, hvor der er problemer med samvær og samliv og deling osv., osv. Så vi kan ikke støtte det fremsatte forslag til vedtagelse.